

... هریه‌های آسمان ...

درس اول: دسته‌گلی از آسمان / ۱۸۴

درس دوم: تنها او / ۱۸۶

درس سوم: بانویی که یک سوره‌ی قرآن

به نام اوست / ۱۸۸

درس چهارم: از نوزاد پیرسید! / ۱۹۰

درس پنجم: گل صد برگ / ۱۹۳

درس ششم: مال مردم / ۱۹۵

درس هفتم: رنگین‌کمان جمعه / ۱۹۶

درس هشتم: دو نامه / ۱۹۹

درس نهم: یک جهان جشن! / ۲۰۱

آزمون نیم‌سال اول / ۲۰۴

درس دهم: در ساحل دجله / ۲۰۶

درس یازدهم: سرو سربلند سامرا / ۲۰۸

درس دوازدهم: خورشید پشت ابر / ۲۱۰

درس سیزدهم: کوچک‌های بزرگ! / ۲۱۳

درس چهاردهم: بزرگ‌مرد تاریخ / ۲۱۴

درس پانزدهم: بهمن همیشه بهار / ۲۱۷

درس شانزدهم: روزنامه دیواری / ۲۱۹

درس هفدهم: این‌ها و آن‌ها / ۲۲۰

آزمون نیم‌سال دوم (۱) / ۲۲۳

آزمون نیم‌سال دوم (۲) / ۲۲۵

... فارسی ...

درس اول: تماشاخانه / ۱۳۲

درس دوم: فضل خدا / ۱۳۵

درس سوم: رازی و ساخت بیمارستان / ۱۳۹

درس چهارم: بازرگان و پسران / ۱۴۲

درس پنجم: چنار و کدوبن / ۱۴۵

درس ششم: سرود ملی / ۱۴۸

درس هفتم: دفاع از میهن / ۱۵۲

درس نهم: نام‌آوران دیروز، امروز، فردا / ۱۵۵

آزمون نیم‌سال اول / ۱۵۹

درس دهم: نام نیکو / ۱۶۰

درس یازدهم: نقش خردمندان / ۱۶۲

درس سیزدهم: روزی که باران می‌بارید / ۱۶۵

درس چهاردهم: شجاعت / ۱۶۸

درس پانزدهم: کاجستان / ۱۷۱

درس شانزدهم: وقتی بوعلی کودک بود / ۱۷۴

درس هفدهم: کار و تلاش / ۱۷۷

آزمون نیم‌سال دوم (۱) / ۱۸۱

آزمون نیم‌سال دوم (۲) / ۱۸۲

... مطالعات اجتماعی ...

درس نوزدهم: ایرانیان مسلمان حکومت

تشکیل می دهند / ۲۶۰

درس بیستم: وزیران کاردان، شهرهای آباد / ۲۶۲

درس بیست و یکم: کشورگشایان بی رحم / ۲۶۴

درس بیست و دوم: بازسازی ویرانه‌ها / ۲۶۵

آزمون نیم‌سال دوم (۱) / ۲۶۷

آزمون نیم‌سال دوم (۲) / ۲۶۹

... پاسخ‌نامه ...

پاسخ‌نامه‌ی سوالات ریاضی / ۲۷۲

پاسخ‌نامه‌ی سوالات علوم / ۳۱۱

پاسخ‌نامه‌ی سوالات فارسی / ۳۲۷

پاسخ‌نامه‌ی سوالات هدیه‌های آسمان / ۳۴۶

پاسخ‌نامه‌ی سوالات مطالعات اجتماعی / ۳۶۰

درس اول: من با دیگران ارتباط برقرار می‌کنم / ۲۲۸

درس دوم: احساسات ما / ۲۲۹

درس سوم: همدلی با دیگران / ۲۳۱

درس چهارم: من عضو گروه هستم / ۲۳۲

درس پنجم: جمعیت ایران / ۲۳۳

درس ششم: منابع آب ایران / ۲۳۵

درس هفتم: نواحی صنعتی مهم ایران / ۲۳۸

درس هشتم: راه‌ها و حمل و نقل (۱) / ۲۴۰

درس نهم: راه‌ها و حمل و نقل (۲) / ۲۴۱

درس دهم: کشور ما چگونه اداره می‌شود؟ / ۲۴۳

درس یازدهم: کشورهای همسایه (۱) / ۲۴۴

درس دوازدهم: کشورهای همسایه (۲) / ۲۴۶

آزمون نیم‌سال اول / ۲۴۸

درس سیزدهم: حرکت‌های زمین / ۲۵۰

درس چهاردهم: زندگی در نواحی

مختلف جهان / ۲۵۲

درس پانزدهم: بازگشت از سفر حج / ۲۵۴

درس شانزدهم: مدینه شهر پیامبر / ۲۵۶

درس هفدهم: سفر به کربلا (۱) / ۲۵۷

درس هجدهم: سفر به کربلا (۲) / ۲۵۹

مابراہمائی دن و درسام

یافعی

درسنامہ | نمونہ سوال | امتحان

عددنویسی و الگوها

درس نامه ۱

یادآوری عددنویسی

در خواندن و نوشتن اعداد، پس از طبقه‌ی یکی‌ها و هزارها، در سال پیش با طبقه‌ی میلیون‌ها و خواندن و نوشتن اعداد ۹ رقمی آشنا شده‌ایم.

مثال عدد زیر را در جدول ارزش مکانی قرار داده و آن را با حروف بنویسید.

۳۰۹۰۸۷۴۷۵

میلیون			هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۳	۰	۹	۰	۸	۷	۴	۷	۵
سیصد و نه			هشتاد و هفت			چهارصد و هفتاد و پنج		

به حروف: **سیصد و نه میلیون و هشتاد و هفت هزار و چهارصد و هفتاد و پنج**

البته می‌توانیم بدون استفاده از جدول ارزش مکانی و با جداکردن سه رقم، سه رقم ارقام از سمت راست، طبقه‌ها را تشخیص دهیم و

عدد را بخوانیم:

۹۳ ، ۷۱۶ ، ۴۲۸

به حروف: **نود و سه میلیون و هفتصد و شانزده هزار و چهارصد و بیست و هشت**

مثال عدد «شش میلیون و صد و چهل و دو هزار و نه» را به رقم بنویسید و ارزش مکانی بزرگ‌ترین رقم را مشخص کنید.

نکته برای نوشتن یک عدد به رقم بهتر است ابتدا زیر نام طبقه خط بکشیم و سپس عدد هر طبقه را به رقم بنویسیم. دقت کنیم که

هر طبقه باید ۳ رقم داشته باشد بنابراین در ستون‌های خالی جدول، صفر می‌گذاریم.

میلیون			هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۰	۰	۶	۱	۴	۲	۰	۰	۳

شش میلیون و صد و چهل و دو هزار و سه

۶،۱۴۲،۰۰۳

بزرگ‌ترین رقم ۶ می‌باشد که ارزش مکانی آن یکان میلیون است.

تغییر ارزش مکانی رقم‌ها در یک عدد با ضرب و تقسیم

هرگاه عددی در مضرب‌های ۱۰ (یعنی ۱۰، ۱۰۰، ۱۰۰۰ و ...) ضرب شود، به تعداد صفرهای آن مضرب، سمت راست عدد، صفر قرار می‌گیرد. از این رو رقم‌های عدد اولیه به سمت چپ تغییر مکان می‌دهند، یعنی افزایش مرتبه خواهند داشت.

مثال در عدد ۲،۰۹۷،۵۰۴ ارزش مکانی رقم ۹ دهگان هزار است. وقتی عدد در ۱۰۰ ضرب می‌گردد (یعنی ۱۰۰ برابر می‌شود)، دو صفر در سمت راست عدد اضافه می‌شود و ارزش هر رقم ۲ مرتبه افزایش می‌یابد. در این حالت ارزش مکانی رقم ۹، یکان میلیون می‌باشد.

میلیون			هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۲	۰	۹	۷	۵	۰	۴	۰	۰
۲	۰	۹	۷	۵	۰	۴	۰	۰

× ۱۰۰

جامع پنجم - ماجراهای من و درسام

همچنین اگر عددی بر یکی از مضرب‌های ۱۰ یعنی اعداد ۱۰، ۱۰۰، ۱۰۰۰ و ... تقسیم شود، ارزش هر رقم به تعداد صفرهای آن مضرب، کم خواهد شد.

مثال ارزش مکانی رقم ۷ در عدد ۴۹،۷۳۰،۰۰۰ صدگان هزار است. وقتی عدد را بر ۱۰۰۰ تقسیم می‌کنیم ارزش هر رقم ۳ مرتبه کم می‌شود؛ یعنی ارزش مکانی رقم ۷، صدگان خواهد شد.

میلیون			هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
			۷	۳	۰	۰	۰	۰
			۴	۹		۷	۳	۰

گسترده‌نویسی اعداد

با مشخص کردن مرتبه‌ی هر رقم می‌توان آن را به صورت گسترده یا بازشده نوشت.

مثال عدد ۲۴۷۱۸۹۰۰۶ را به صورت گسترده بنویسید.

میلیون			هزار					
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
			۲	۴	۷	۱	۸	۹
						۰	۰	۶

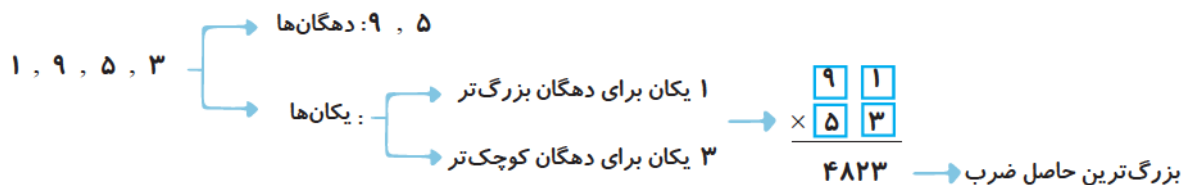
۶ یکی + ۹ تا یک هزار + ۸ تا ده هزار + ۱ صد هزار + ۷ تا یک میلیون + ۴ تا ده میلیون + ۲ تا صد میلیون

$$۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۷,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰۰,۰۰۰ + ۸۰,۰۰۰ + ۹,۰۰۰ + ۶$$

پیدا کردن بزرگ‌ترین حاصل برای ضرب، جمع و تفریق دو عدد دورقمی

مثال چهار کارت در اختیار داریم که روی آن‌ها رقم‌های ۹، ۵، ۳ و ۱ نوشته شده است. می‌خواهیم با کارت‌ها دو عدد دورقمی بسازیم که حاصل ضرب، جمع و تفریق آن‌ها بزرگ‌ترین مقدار ممکن باشد.

ضرب: بزرگ‌ترین رقم‌ها را برای دهگان دو عدد و از بین دو رقم دیگر، رقم کوچک‌تر را به عنوان یکان برای دهگان بزرگ‌تر و رقم بزرگ‌تر را به عنوان یکان برای دهگان کوچک‌تر انتخاب می‌کنیم.

جمع: بزرگ‌ترین رقم‌ها را برای دهگان دو عدد و دو رقم دیگر را برای یکان دو عدد به دلخواه در نظر می‌گیریم.

$$\begin{array}{r} 91 \\ + 53 \\ \hline 144 \end{array}$$

بزرگ‌ترین حاصل جمع

تفریق: با بزرگ‌ترین رقم‌ها، بزرگ‌ترین عدد دورقمی ممکن و با دو رقم دیگر کوچک‌ترین عدد دورقمی ممکن را می‌سازیم.

۹، ۵ : بزرگ‌ترین رقم‌ها

۱، ۹، ۵، ۳ : کوچک‌ترین رقم‌ها

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 13 \\ \hline 82 \end{array}$$

بزرگ‌ترین باقی‌مانده‌ی تفریق $\rightarrow 82$

انجام تقسیم به روش ساده

در تقسیم‌هایی که مقسوم بر مقسوم‌علیه بخش‌پذیر باشد، می‌توانیم با خرد کردن مقسوم‌علیه به صورت ضرب دو عدد و انجام تقسیم در ۲ مرحله، تقسیم را راحت‌تر و بلکه سریع‌تر انجام دهیم.

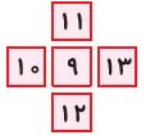
$$۷۲۰ \div ۲۴ = ۷۲۰ \div (۸ \times ۳) = \underbrace{(۷۲۰ \div ۸)}_{۹۰} \div ۳ = ۳۰$$

مثال

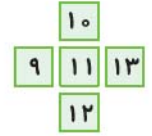

بازی با اعداد

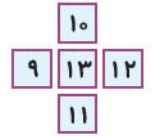
مثال عددهای ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۱ و ۱۰ را طوری در خانه‌های هر شکل قرار دهید که مجموع اعداد خانه‌های افقی و عمودی با هم برابر شود.

مجموع عددها: ۳۲

مجموع عددها: ۳۳

مجموع عددها: ۳۴

ابتدا اعداد را مرتب می‌کنیم، سپس در سه نوبت یک بار کوچک‌ترین عدد را در خانه‌ی وسط، یک بار عدد متوسط و بار دیگر بزرگ‌ترین عدد را در خانه‌ی وسط (مشترک) قرار می‌دهیم. سپس برای تکمیل اعداد هر شکل کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین اعداد باقی‌مانده را دوبه‌دو با هم در نظر می‌گیریم.

سوالات درس اول

- درست یا نادرست
- درست
 - نادرست
 - درست
 - نادرست
 - درست
 - نادرست

۱- درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

- ۱ در عدد ۵۹,۸۶۷,۲۴۳ رقم صدگان هزار دو برابر رقم دهگان است.
- ۲ عدد ۳۷,۵۹۲,۱۱۸ با تقریب یک میلیون برابر با ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ است.
- ۳ اگر عدد ۳۵,۷۱۴ هزار برابر شود، ارزش مکانی رقم ۵ صدگان هزار خواهد شد.

۲- در جای خالی عدد مناسب قرار دهید.

- ۴ ثلث ۱۲۰ میلیون برابر است با _____ .
- ۵ هفت برابر ۳ تا ده میلیون می‌شود _____ .
- ۶ یک دسته‌ی ۲۰۰ تایی چک پول ۵۰۰,۰۰۰ ریالی می‌شود _____ ریال.

۳- به سوال‌های زیر به‌طور کامل پاسخ دهید.

- ۷ با توجه به عدد ۶۷۴۵۰۲۳۱۹ به سوال‌های زیر پاسخ دهید.
 - الف) رقم‌های طبقه‌ی میلیون را بنویسید.
 - ب) ارزش مکانی رقم ۵ چیست؟
 - پ) این عدد را به حروف بنویسید.

۸ عدد «بیست و شش میلیون و هزار و هشت» را با رقم بنویسید و آن را در جدول ارزش مکانی قرار دهید. (فرزاد ۹۲ - رشت)

۹ اگر عدد ۱۰۳۶۰ را هزار برابر کنیم، ارزش مکانی رقم یک چه خواهد شد؟ (زی ۹۳ - ناهیدی ۳ کرج)

۱۰ مقدار تقریبی عدد ۸۷۹۵۱۶۰۰ را با تقریب یک میلیون بنویسید. (زی ۹۳ - ناهیدی ۳ کرج)

۱۱ عدد ۹۳۷۰۴۰۰۰ را در جدول ارزش مکانی قرار دهید. سپس عدد را بر ۱۰۰ تقسیم کنید و توضیح دهید که ارزش مکانی رقم ۳ چه تغییری کرده است؟ (زی ۹۳ - اصفهان)

میلیون			هزار		
ص	د	ی	ص	د	ی

÷ ۱۰۰

جامع پنجم - ماجراهای من و درسام

(ری ۹۴ - آذربایجان شرقی)

۱۲) با سه چک پول ۵۰۰۰۰۰۰ ریالی چه وسیله‌هایی می‌توان خرید؟ ۴ مثال بزنید.

۱۳) عدد مربوط به هر گسترده را در مقابل آن بنویسید.

$70000000 + 3000000 + 40000 + 900 + 60 + 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

چهارتا ده میلیون و شش تا صد هزار و هشت تا یک هزار و نه تا صدتایی و ۵ یکی = $\underline{\hspace{2cm}}$

۱۴) اگر در عدد ۷۵۹۶۵۳۲۸ از رقم ۹ پنج واحد کم کنیم، عدد جدید چه مقدار تغییر خواهد کرد؟

(فردار ۹۱ - قزوین)

۱۵) اختلاف بزرگ‌ترین عدد هشت‌رقمی و کوچک‌ترین عدد نه‌رقمی را به دست آورید.

۱۶) با رقم‌های (۱، ۲، ۵، ۸) بدون تکرار ارقام، عددهای دورقمی بسازید که:

الف) حاصل جمع آن‌ها بیشترین مقدار ممکن باشد.

ب) حاصل ضرب آن‌ها بیشترین مقدار ممکن باشد.

پ) باقی‌مانده‌ی تفریق آن‌ها کم‌ترین مقدار ممکن باشد.

(ری ۹۴ - اصفهان)

۱۷) عدد ۳۷۹۴۱۵۱۰۲ را به دو روش (به رقم و حروف) به صورت گسترده بنویسید.

۱۸) اعداد زیر را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

$61726593 - 61810060 - 6849573 - 61720849$

$\underline{\hspace{1cm}} < \underline{\hspace{1cm}} < \underline{\hspace{1cm}} < \underline{\hspace{1cm}}$

۱۹) در جدول زیر میزان فروش نفت کشورمان در سه ماهه‌ی اول سال ۱۳۹۴ بیان شده است. در بهار امسال، ایران چند میلیون

(ری ۹۴ - تهران)

لیتر نفت به فروش رسانده است؟

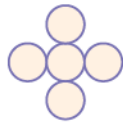
ماه	فروش به میلیون لیتر
فروردین	۷۴۴۰۰۰۰۰
اردیبهشت	۷۶۲۶۰۰۰۰
خرداد	۷۳۶۹۰۰۰۰

۲۰) عددهای ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶ را طوری در هر یک از شکل‌های زیر قرار دهید که مجموع ۳ عدد افقی با مجموع ۳ عدد عمودی در هر سه حالت با هم برابر باشند.

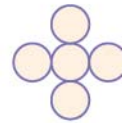
(ری ۹۴ - اقلان)

مجموع عددها ۳۴ شود

مجموع عددها ۳۶ شود

مجموع عددها ۳۸ شود

سوالات چهارگزینه‌ای

(ری ۹۴ - گنجان بوشهر)

۲۱) کدام یک از عددهای زیر از ۱۲ تا ده‌هزارتایی و ۱۵ تا صد هزارتایی درست شده است؟

الف) ۱۶۲۰۰۰۰

ب) ۱۶۲۰۰۰۰

ج) ۱۲۴۵۰۰۰۰

د) ۱۵۱۲۰۰۰

۲۲) برای خرید یک آپارتمان ۸۰ متر مربعی که قیمت هر متر مربع آن ۲ میلیون تومان است. چند تومان باید پرداخت کنیم؟

(ری ۹۴ - فراسان رضوی)

الف) ۱۶۰۰۰۰۰۰

ب) ۸۲۰۰۰۰۰۰

ج) ۱۶۰۰۰۰۰۰

د) ۸۲۰۰۰۰۰۰

۲۳) اختلاف طبقه‌های یکان و میلیون در عدد ۱۹۸۷۶۵۴۳۲ کدام است؟

الف) ۵۵۵

ب) ۲۳۰

ج) ۳۵۴

د) ۲۳۴

(فردار ۹۲ - تهران)

۲۴) ارزش مکانی رقم ۷ در کدام عدد بیشتر است؟

الف) ۳۹۷۲۱۶۴۵

ب) ۷۸۲۹۵۶

ج) ۱۷۰۶۱۵۴۲

د) ۵۵۵۷۵۵۵

درس نامه ۲

۴ میلیارد

پس از طبقه‌ی میلیون طبقه‌ی میلیارد قرار دارد. همان‌طور که ۱۰۰۰ تا هزار تایی برابر با یک میلیون است، ۱۰۰۰ تا یک میلیون تایی برابر با یک میلیارد خواهد بود.

مثال

الف) عدد ۶۲۳۰۴۹۰۰۷۲۰۹ را به حروف بنویسید.

ب) ارزش مکانی رقم ۳ را مشخص کنید.

الف)

یکی هزار میلیون میلیارد

ششصد و بیست و سه میلیارد و چهل و نه میلیون و هفت هزار و دویست و نه → ۲۰۹ ، ۰۰۷ ، ۰۴۹ ، ۶۲۳

ب) ارزش مکانی رقم ۳، یکان میلیارد است.

۴ تقریب با رقم میلیارد

برای تقریب یک عدد با رقم میلیارد باید نزدیک‌ترین مضرب یک میلیارد به عدد را مشخص کرد.

مثال

۱۳ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ← ۱۳ ۴۶۵ ۲۰۹ ۱۱۷ → ۱۴ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰

عدد ۱۳۴۶۵۲۰۹۱۱۷ بین ۱۳ میلیارد و ۱۴ میلیارد قرار دارد که به ۱۳ میلیارد نزدیک‌تر است.

سوالات درس دوم

درست نادرست

۱- درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

۱) یک میلیارد برابر است با ۱۰ تا صد میلیون.

۲) در عدد ۶۲۱۷۳۰۷۵۵۰۴ ارزش مکانی رقم ۲ دهگان میلیارد است.

۲- در جای خالی عدد مناسب قرار دهید.

۳) خمس ۶۰ میلیارد می‌شود _____ .

۴) عدد ۲۱۱۲۱۲۱۲۱۲۱ با تقریب یک میلیارد برابر است با _____ .

۵) ۸ تا ده میلیارد و ۷ تا صد میلیون و نه تا یک هزار برابر است با _____ .

۳- به سوال‌های زیر به‌طور کامل پاسخ دهید.

۶) جدول زیر را کامل کنید.

(دی ۹۴ - بهبهان)

به رقم	به حروف
	دویست و سی میلیارد و نهصد و ده میلیون و یک
۲۰۴۳۷۰۰۰۲۰	

۷) یکان میلیارد، دهگان میلیون و دهگان هزار عددی ۵ است و بقیه‌ی رقم‌های آن عدد صفر است. آن عدد را با حروف بنویسید.

(دی ۹۴ - آذربایجان شرقی)

(دی ۹۴ - گلپایگان)

۸) دو عدد زیر را ابتدا با تقریب رقم یک میلیارد بنویسید، سپس اختلاف آن‌ها را به دست آورید.

(نه میلیارد و هشتصد و سی میلیون) (شانزده میلیارد و هجده میلیون و چهل)

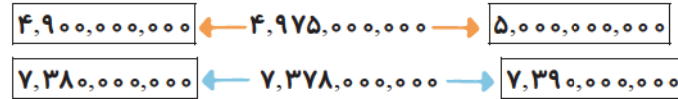
۹ محل تقریبی عدد «۴۴۳۵۲۸۷۹۱۱۵» را روی محور زیر نشان دهید.

۱۰ در داخل \bigcirc علامت مناسب $< = >$ قرار دهید.

۶۵۲۱۷۹۴۳۱ \bigcirc ۶۶۶۶۶۶۶۶
 ۴۰۰۰۰۰۰۰۰ \bigcirc ۱۰۰ تا ۴۰ میلیون
 ۳۰۰۰۰۰۰۰۰ \bigcirc سه میلیارد
 ۹۸۷۶۵۴۳۲۱ \bigcirc ۱۲۳۴۵۶۷۸۹۰

۱۱ در هر ردیف عدد وسطی به کدام یک نزدیک تر است؟ آن را رنگ کنید.

۱۲ کشور چین ۱۴۶۰۰۰۰۰۰۰ نفر جمعیت دارد. اگر تعداد آن‌ها مسلمان باشند، چند نفر در این کشور غیر مسلمان هستند؟ (دی ۹۴ - تهران)

۱۳ ضخامت هر ۱۰۰ برگ دستمال کاغذی ۴ سانتی متر است. اگر یک میلیارد برگ دستمال کاغذی روی هم قرار گیرد، ضخامت آن چند سانتی متر خواهد بود؟ (دی ۹۴ - اصفهان)

۱۴ برای ساخت یک دبستان، یک میلیارد و هفتصد و ده میلیون تومان پول لازم است، که خیرین مدرسه ساز ۸۴۰ میلیون تومان آن را پرداخت کرده اند، چند تومان دیگر باید فراهم شود؟ (مهر ۹۴ - اصفهان)

سوالات چهارگزینه‌ای

۱۵ عدد «دویست و چهل میلیارد و هفتصد و شصت میلیون و دو هزار و چهارده» کدام است؟ (دی ۹۴ - تایباد فراسان رضوی)

الف) ۲۴۰۷۶۰۲۱۴ ب) ۲۴۰۷۶۰۲۰۱۴ ج) ۲۴۰۷۶۰۰۰۲۰۱۴ د) ۲۴۰۰۷۶۰۰۲۰۱۴

۱۶ هشتمین عدد الگوی عددی زیر کدام است؟ (دی ۹۴ - یزد)

۹۹۲۰۰۰۰۰۰۰ ، ۹۹۴۰۰۰۰۰۰۰ ، ۹۹۶۰۰۰۰۰۰۰ ، ...

الف) ۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰ ب) ۱۰۰۶۰۰۰۰۰۰۰ ج) ۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰ د) ۱۰۰۶۰۰۰۰۰۰۰

۱۷ ۳۰۰ تا صد میلیون و سی تا ده میلیون و ۳ تا یک میلیون برابر با کدام عدد است؟ (فرورد ۹۳ - خراس)

الف) سه میلیارد و سیصد و سی میلیون ب) سه میلیارد و سیصد و سه میلیون
 ج) سی میلیارد و سیصد و سی میلیون د) سی میلیارد و سیصد و سه میلیون

درس نامه ۳

اعداد مرکب و جمع و تفریق آن‌ها

هر کدام از عددهای زیر یک عدد را نشان می‌دهد که از چند قسمت تشکیل شده و واحد هر قسمت با بقیه یکسان نیست. به این اعداد، عددهای مرکب گویند.

۷ ساعت و ۱۸ دقیقه و ۴۵ ثانیه (۷ ۱۸' ۴۵") ۹ تن و ۶۰۰ کیلوگرم و ۳۰۰ گرم
 ۲۳ بهمن ۱۳۹۴ ۶ کیلومتر و ۹ متر و ۱۴ سانتی متر

ساعت، تاریخ یک روز، مسافت و جرم یک جسم را می‌توان به صورت عدد مرکب نوشت.

در جمع و تفریق اعداد مرکب باید دقت داشته باشیم که واحد هر قسمت چگونه به واحد قسمت دیگر تبدیل می‌شود.

- ▶ ۶۰ دقیقه = ۱ ساعت
- ▶ ۱۲ ماه = ۱ سال
- ▶ ۱۰۰۰ متر = ۱ کیلومتر
- ▶ ۱۰۰۰ کیلوگرم = ۱ تن
- ▶ ۶۰ ثانیه = ۱ دقیقه
- ▶ ۳۰ روز = ۱ ماه
- ▶ ۱۰۰۰ سانتی متر = ۱ متر
- ▶ ۱۰۰۰ گرم = ۱ کیلوگرم
- ▶ ۱۰ میلی متر = ۱ سانتی متر

مثال جمع و تفریق‌های زیر را انجام دهید.

کیلومتر	متر	سانتی‌متر
۵	۱۳۹۰	۲۸
+ ۱۰۰۰	۳۹۰	
۶	۷۰۰	۱۰
<hr/>		
۳	۶۹۰	۱۸
۲		

۱۲	۲۸'	۳۵"
+ ۶	۴۲'	۴۲"
<hr/>		
۱۸	۷۰'	۷۷"
+ ۱۸	۷۱'	۱۷"
۱۹	۱۱'	۱۷"

۶۰ ثانیه را تبدیل به ۱ دقیقه کرده و به دقایق اضافه می‌کنیم.

۶۰ دقیقه را تبدیل به ۱ ساعت کرده و به مقدار ساعات اضافه می‌کنیم.

سوالات درس سوم

۱- درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

درست	نادرست
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- یک تن برابر با ۱۰۰۰ کیلوگرم است.
- هر شبانه‌روز ۷۲۰ دقیقه است.
- ساعت $9\frac{11}{13}$ برابر با ۹:۵۵ می‌باشد.
- الگوی زمانی زیر را ادامه دهید.

(دی ۹۴ - بندرعباس)

۲:۱۱:۳۵" , ۲:۱۱:۴۰" , ۲:۱۱:۴۵" , _____ , _____ , _____

۶:۱۰' , ۶:۲۰' , ۶:۳۰' , _____ , _____ , _____

(دی ۹۴ - بویجان)

۴:۵۸" ۲۴۰'

۹ ۸:۵۹':۶۰"

میلی‌متر ۴۰۰ سانتی‌متر ۵۰ سانتی‌متر ۴ میلی‌متر ۵

ماه ۳۶ روز ۱۲ ماه ۱۱ سال ۲

۵ درون مربع علامت مناسب <=> بگذارید.

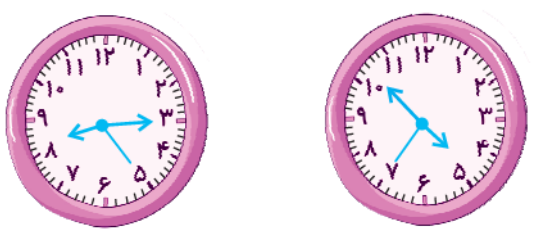
۶ با رسم محور به دست آورید که ۴ ساعت و ۳۵ دقیقه بعد از ساعت ۵:۴۵ چه زمانی است؟

(دی ۹۴ - آذربایجان شرقی)

۸	۴۵'	۱۶"
+۲	۱۸'	۵۰"
<hr/>		
۷	۱۱	۷
۳		
<hr/>		
۲	۹	۶
۴		

۷ حاصل جمع و تفریق عددهای مرکب زیر را به دست آورید.

۸ اختلاف زمانی که دو ساعت زیر نشان می‌دهد را به دست آورید.

جامع پنجم - ماجراهای من و درسام

۹ وزن یک کودک و مادرش روی هم، ۷۰ کیلوگرم و ۳۵۰ گرم است. اگر وزن مادر ۶۵ کیلوگرم و ۷۴۰ گرم باشد، وزن کودک

چه قدر است؟ (۹۴ - بوشهر)

۱۰ علی در روز ۱۲ شهریور ۱۳۸۲ به دنیا آمده است. در روز ۲۷ خرداد ۱۳۹۵ چند سال و چند ماه و چند روز از تولد علی گذشته

است؟ (دی ۹۴ - ناهیهی ۳ کرج)

۱۱ آرشام دیروز ساعت "۳:۲۵:۷" از منزل خارج و به سمت مدرسه رفت و ساعت "۵:۴۵:۲" بعد از ظهر به منزل بازگشت.

او چند ساعت بیرون از منزل بوده است؟ (دی ۹۴ - ناهیهی ۳ کرج)

۱۲ جرم یک لپ تاپ ۲ کیلوگرم و ۴۰۰ گرم است. اگر کیف، شارژر و دیگر لوازم جانبی آن روی هم ۹۰۰ گرم باشد، لپ تاپ و

دیگر لوازم آن روی هم چه قدر جرم دارند؟ (دی ۹۴ - اصفهان)

۱۳ پدر بزرگ معصومه ساعت ۲۱ نوبت دکتر دارد. اگر او برای رسیدن از خانه به مطب دکتر به "۳:۲۸:۱" زمان نیاز داشته باشد،

او چه ساعتی باید از خانه خارج شود؟ (دی ۹۴ - قراسان بنوبی)

۱۴ تاریخ تولد ندا ۱۳۷۶/۴/۲۱ و تاریخ تولد ناهید ۱۳۸۴/۲/۱۹ است. کدام یک بزرگ ترند؟ چند سال و چند ماه؟ (یک ماه را

۳۰ روز در نظر بگیرید.) (۹۴ - تبران)

سوالات چهارگزینه ای

۱۵ جرم یک هندوانه ۶ کیلوگرم و ۴۰۰ گرم است. جرم یک خربزه ۳ کیلوگرم و ۶۰۰ گرم است. ترازو جرم هندوانه و خربزه

را با هم چقدر نشان می دهد؟

الف) ۱۰ کیلوگرم و ۱۰۰ گرم ب) ۱۰ کیلوگرم ج) ۹ کیلوگرم و ۹۰۰ گرم د) ۹ کیلوگرم

۱۶ فاطمه در ۱۰ خرداد ۱۳۸۸ به دنیا آمد. اگر ۸ سال و ۸ ماه و ۲۰ روز بعد برای او جشن تکلیف بگیرند، زمان جشن تکلیف

فاطمه را پیدا کنید.

الف) ۳۰ بهمن ۱۳۹۶ ب) ۱ بهمن ۱۳۹۶ ج) ۳۰ اسفند ۱۳۹۶ د) ۳۰ اسفند ۱۳۹۵

۱۷ فاصله ی استاندارد تیرک های عمودی دروازه ی فوتبال ۷۳۲۰ میلی متر است. این فاصله برابر است با

الف) ۷ متر و ۳۰ سانتی متر و ۲۰ میلی متر ب) ۷ متر و ۳۰۰ سانتی متر و ۲۰ میلی متر

ج) ۷ متر و ۳ سانتی متر و ۲۰ میلی متر د) ۷ متر و ۳ سانتی متر و ۲ میلی متر

۱۸ طلوع آفتاب در روز سی ام آذر در شهر اصفهان ساعت ۵:۳۴' و غروب آفتاب در این روز ۵:۲۱' بعد از ظهر می باشد. طول

این روز که کوتاه ترین روز سال نامیده می شود، کدام است؟

الف) ۱۲ ۳۱' ب) ۱۱ ۳' ج) ۱۲ ۲۱' د) ۱۱ ۴۷'

۱۹ معلمی در ساعت ۸:۳۰' روز شنبه به دانش آموزانش گفت: « ۳ روز و ۱ ساعت و ۴۵ دقیقه ی دیگر برای بازدید به نمایشگاه

می رویم». دانش آموزان در چه زمانی از چه روزی به نمایشگاه خواهند رفت؟

الف) ساعت ۱۰:۴۵' روز سه شنبه ب) ساعت ۱۰:۴۵' روز دوشنبه

ج) ساعت ۱۰:۱۵' روز سه شنبه د) ساعت ۱۰:۱۵' روز دوشنبه